

Ze Společnosti pro církevní právo

Aus der Gesellschaft für Kirchenrecht

Dalla Società per il diritto delle chiese

Přednášky v cyklu *Působení práva ve společnosti a církvi*.

V jarním období tohoto roku se uskutečnily dvě *veřejné přednášky* v čítárně pražského dominikánského kláštera:

Dne 16. března 2005 přednášel **Mgr. Ing. Miloš Kačírek**, odborný asistent Fakulty humanitních studií UK a doktorand v oboru církevního práva na Právnické fakultě UK, na téma *Zákon a spravedlnost ve starověké hebrejské tradici*.

Dne 20. dubna 2005 přednášel **JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M.**, odborný asistent katedry teorie práva a právních učení Právnické fakulty UK, na téma *Islám a islámské právo v historii a v současnosti*.

Návštěva z Thurgau

V neděli 1. května 2005 navštívil naši Společnost pan **August Biedermann** z Bischofszell, hlavního města kantonu Thurgau, aktuár katolické kantonální rady, v doprovodu své choti, spolu s dalšími švýcarskými hosty. Katolická rada kantonu Thurgau již od roku 1996 poskytuje naší Společnosti každoročně sponzorský dar pokrývající většinu nákladů na jedno číslo našeho časopisu (v posledních letech vždy na třetí číslo každého ročníku). Vzácní hosté vyjádřili své uznání obsahu časopisu a gratulovali k našemu loňskému úspěchu v karlovarské soutěži.

Návštěva z Bonnu

Čestný člen naší Společnosti pro církevní právo **Dr. jur. Richard Buchsbaum**, emeritní ministerský rada Spolkového ministerstva územního plánování, stavebnictví a výstavby měst, jeden z tvůrců sociálního příspěvku na bydlení v SRN a autor četných knih na toto téma, byl spolu se svou paní našim hos-

tem v týdnu od 28. května do 3. června 2005. Vzpomněli jsme několika jeho milých návštěv v minulosti i našich pobytů v jeho rodinném domě v Bonnu, naposledy během 35. německého sněmu právních historiků, který se v Bonnu uskutečnil loňského září.

Karlovarské právní dny 2005

Předseda a tajemník naší Společnosti se zúčastnili vyhlášení letošních cen v soutěži Společnosti německých, českých, slovenských a rakouských právníků Karlovarské právní dny. Oslava se konala ve večerních hodinách v pátek 10. června 2005 v areálu hotelu Poštovní dvůr v Karlových Varech. První cenu v soutěži právnických časopisů za rok 2004 získaly za České země *Právní rozhledy* a za Slovensko *Právny obzor*.

Gratulace

Právníká studia na Univerzitě Karlově úspěšně ukončili a 9. března 2005 ve staroslavném Karolinu magisterský diplom obdrželi členové vedení naší Společnosti sourozenci **Jiří Šouša** a **Ladislav Šouša** z Prahy. Oba se po několik let účastnili činnosti redakční rady tohoto časopisu.

Dne 22. dubna 2005 oslavil sedmdesáté životní jubileum zakládající člen naší Společnosti **P. Jiří Hájek** z Prahy – Michle, katolický farář ve Stříbře. Čtyřicátého výročí jeho kněžského svěcení jsme vzpomněli 27. června 2005.

Dne 9. června 2005 úspěšně vykonal doktorské rigorózní zkoušky člen vedení naší Společnosti **Mgr. Miloš Holub** z Kolína, autor překladů textů této Revue do italštiny, a obdržel akademický titul doktor práv.

Připravovaná jedenáctá konference na téma *Církev a stát v Brně*

Konference na téma *Církev a stát*, každoročně pořádaná místní skupinou Společnosti pro církevní právo v Brně a Katedrou ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity, se letos koná v budově uvedené fakulty v Brně, Veveří 70, ve středu 21. září 2005 od 9.30 hod. Členové i příznivci Společnosti i široká veřejnost jsou srdečně zváni.

Krátké zprávy

Kurze Nachrichten

Le notizie corte

Vídeň

Naše sesterská organizace, **Rakouská společnost pro církevní právo**, se ve svých přednáškách, konaných během akademického roku každý měsíc, zaměřuje v poslední době stále více na zkoumání konfesního práva vzdálenějších zemí. Do přednáškového sálu ve vídeňském Juridiku na Schottenbastei 10-16 jsou zváni přední specialisté z těchto zemí.

V prosinci 2004 přednášel **Prof. Dr. Hiroaki Kobayashi** z Nihon-University v Tokyu na téma *Náboženské právo v Japonsku*. Předseda naší Společnosti měl při následující večeři příležitost s japonským kolegou navázat kontakty, o nichž máme naději, že povedou k další spolupráci.

V červnu 2005 se předseda a tajemník naší Společnosti zúčastnili večera zasvěceného tématu *Indický nejvyšší soud a náboženské kauzy* (The Supreme Court of India and Religious Cases). Přednášel **Prof. Dr. Tahir Mahmood** z Nového Dillí, přednášku a diskusi uvedl Prof. Dr. Ludger Müller z Katolické teologické fakulty vídeňské univerzity.

Rakouská společnost pro církevní právo provozuje nově své internetové stránky na adrese <http://www.univie.ac.at/recht-religion/ogk/>.

Mülheim n. R.

Ve dnech 28. února a 1. března 2005 se v Mülheimu nad Ruhrem konal čtyřicátý ročník konference *Essenské rozhovory o vztahu státu a církve*, tentokrát na téma *Odluka státu a církve – modely a skutečnost v Evropě*. Na konferenci první den vystoupili **Prof. Dr. Jean-Paul Durand OP** z Paříže s přednáškou na téma *Francouzský zákon o odluce z roku 1905 a jeho důsledky*, **Prof. Dr. David McClean** z Sheffieldu s přednáškou *Současně vztahy mezi státem a církví ve Spojeném království* a **Doc. Dr. Stefan Mückl** z Freiburgu i. Breisgau s před-

náškou *Odluka nebo kooperace – současný vztah státu a církve ve Spolkové republice Německo*. Druhý den konference vystoupili **Prof. Dr. Helmut Juros** z Varšavy a **Prof. Dr. Maria J. Roca** z Ordense se *Zprávami o současných vztazích mezi státem a církví v Polsku a ve Španělsku*.

Apoštolský stolec

Dne 2. dubna 2005 zemřel v Římě papež **Jan Pavel II.** (1978–2005).

Dne 19. dubna 2005 byl v konkláve zvolen nový nejvyšší představitel Katolické církve. Stal se jím dosavadní prefekt Kongregace pro nauku vír **kardinál Joseph Ratzinger**, titulární biskup suburbikánské diecéze Velletri-Segni a Ostia, děkan kardinálského sboru; jako papež přijal jméno **Benedikt XVI.** Nový papež se narodil 16. dubna 1927 v městě Marktl am Inn (Bavorsko). V letech 1977–1982 působil jako metropolita-arcibiskup církevní provincie Mnichov a Freising.

Štýrský Hradec

Ve dnech 5.–8. května 2005 proběhla v zemském školicím středisku Raiffeisenhof ve Štýrském Hradci (Graz) konference organizace World Conference of Religions for Peace (Europe). Letos byla tematicky zaměřena na *realizaci náboženské svobody* ve čtyřech středoevropských zemích: *České republice, Slovensku, Maďarsku a Slovinsku*. Konference se zúčastnilo asi 60 zástupců organizace z Francie, Spojeného království, Irsko, Německa, Švýcarska, Rakouska a řada pozvaných reprezentantů uvedených čtyř zemí. České země zastoupilo 7 odborníků z Prahy, Brna a Olomouce.

První půlden se konalo plenární zasedání. Hlavní referáty o všech čtyřech sledovaných státních celcích přednesl **Dr. Wolfgang Wieshaider** z právnické fakulty ve Vídni. Po každém z nich ho pak doplnili vedoucí zástupci shora uvedených čtyř zemí.

Následující odpoledne se paralelně konaly semináře jednotlivých „národních“ skupin. Čeští účastníci požádali o vedení českého semináře docenta J. R. Treteru z Prahy.

Další dny se s jednotlivými středoevropskými národními skupinami setkávali střídavě zástupci skupiny francouzské, britsko-irské a německo-rakouské. Diskusí se zúčastnili zástupci vědy i zástupci různých náboženských komunit v Evropě (včetně židů, muslimů, hinduistů a buddhistů).

Zasedání řídil prezident evropské části organizace **Dr. Jehangir Sarosh** z Velké Británie.

Program byl veden anglicky; úvodní referáty byly předneseny německy, se simultánním překladem do angličtiny.

Praha

Dne 16. května 2005 přednášel bývalý ministerský předseda Svobodného státu Durynsko pan **Josef Duchac** na konferenci, kterou Adenauer – Fórum Praha uspořádalo v hotelu Corinthia Towers v Praze 4. Tématem jeho přednášky byla *Evropská integrace a budoucnost křesťanské demokracie*.

Česká biskupská konference jmenovala ke dni 1. června 2005 svého nového tiskového mluvčího. Stal se jím absolvent Cyrilometodějské teologické fakulty Palackého univerzity v Olomouci **Mgr. Martin Horálek**. Od roku 2001 až dosud pracoval v tiskovém středisku ČBK.

Dosavadní tiskový mluvčí ČBK **Mgr. Daniel Herman**, kanovník Královské kolegiální kapituly na Vyšehradě, byl z církevních funkcí uvolněn v rámci „sabatického roku“ (viz Acta Curiae Archiepiscopalis Pragensis 6/2005, čj. 4201/2005). Současně nastoupil na Policejním prezidiu v Praze, kde má na telefonické lince i v terénu pomáhat policistům, kteří se ocitnou pod tlakem nebo v tísní. Nabídka vyšla z dohody o účasti osob vykonávajících duchovenskou službu na systému poskytování posttraumatické intervenční péče příslušníkům Policie České republiky, uzavřené dne 17. 10. 2002 mezi Ministerstvem vnitra ČR, Ekumenickou radou církví a Českou biskupskou konferencí. (Text dohody viz rubrika Dokumenty.) V tomto případě jde však o činnost na plný úvazek, a to nejen ve prospěch policistů, ale i hasičů a jejich rodinných příslušníků, kteří se budou cítit ohroženi nebo budou mít pracovní či osobní traumata (viz Hospodářské noviny ze dne 31. 5. 2005). Již v minulosti se pracovníkům v resortu vnitra jevilo jako potřebné takovou službu založit. Je do jisté míry paralelní k činnosti vojenských kaplanů, kteří také poskytující péči nejen věřícím příslušníkům České armády, ale všem, kdo o tuto pomoc žádají.

Vídeň

Ve středu 22. června 2005 se předseda a tajemník SPCP setkali s ředitelem Ústavu právní filosofie, náboženského a kulturního práva vídeňské právnické fakulty **Prof. Dr. Richardem Potzem** a s vědeckým pracovníkem tohoto ústavu **Dr. Wolfgangem Wieshaiderem**. Prohlédli si podrobně také knihovnu ústavu.

Ve čtvrtek 23. června 2005 oba navštívili odbor církví Spolkového ministerstva vzdělání, vědy a kultury ve Vídni, kde je přivítal ministerský rada **Prof. Dr. Karl Schwarz**. Setrvali spolu v delším rozhovoru týkajícím se českého a rakouského konfesního práva.

Frankfurt n. M.

Ve dnech 1.–2. července 2005 se konala v budově Institutu Maxe Plancka pro evropské právní dějiny ve Frankfurtu nad Mohanem, Hausener Weg 120, vědecká konference *o vztahu církví a státu v zemích středovýchodní Evropy v letech 1945–1989* pod názvem „Kirche und Sozialismus“. Na organizaci konference se podílely International Max Planck Research School for Comparative Legal History a Institut právních dějin University Johanna Wolfganga Goetha ve Frankfurtu.

Konference se zúčastnilo přes 30 kolegiátů, vědeckých pracovníků uvedených institutů a pozvaných zástupců zemí, kterých se konference týkala. Účastníci obdrželi sylabus výňatků z publikací k předmětné tematice, převážně z pera přítomných přednášejících.

Úvodní přednášku na téma *Ke vztahu státu a církvi v Evropě* přednesl **Prof. Dr. Gerhard Robbers** z univerzity v Trevíru, následovaly přednášky o situaci v NDR (**Dr. Ehrhart Neubert**, Berlin), v Maďarsku (**Dr. János Wildmann**, Pécs), v Československu (**Doc. JUDr. J. R. Tretera**, Praha) a v Rumunsku (**Dr. Ulrich Andreas Wien**, Koblenz-Landau). Přehled o situaci v Polsku a na Ukrajině přednesly zástupkyně Institutu Maxe Plancka. Po každé přednášce následovala diskuse.

Velehrad

Ve dnech 6.–10. července 2005 se na Velehradě konalo druhé zasedání **Ple-nárního sněmu (koncilu) Katolické církve v Českých zemích**. Navázalo na první zasedání, konané na témže místě před dvěma roky (viz Revue církevního práva 25 – 2/03, s. 159).